

Főnix Ház – Pszichózis Centrum

Pszichiátriai Betegek Nappali Intézménye és Nappali Kórháza

COGITO Alapítvány

1165 Budapest, Zsenge utca 33., Tel: 20-6692097

www.fonix.co.hu

2024. évi ÖNKORMÁNYZATI BESZÁMOLÓ

Az Alapítvány kerületi tevékenységének rövid összefoglalása

*A Cogito Alapítvány a Zsenge utcai önkormányzati ingatlanban működtetett **Főnix Ház-Pszichózis Centrum** intézménye révén nappali kórházi és az ambuláns egészségügyi ellátás mellett nappali intézményi szociális támogatást is nyújt a súlyos mentális betegséggel élők (pszichotikus betegek) számára.*

*Ezáltal a kerületben **pszichiátriai nappali kórház (20 fő)** és e tevékenységhez kapcsolódó **pszichiátriai szakambulancia (heti 5 óra)**, illetve **szociális alapszolgáltatásként pszichiátriai betegek nappali intézménye (2024.***

szeptemberig 30fő, szeptembertől 35fő) érhető el a rászorulóknak részére.

A pszichiátriai betegek nappali ellátását az Alapítvány az Önkormányzattal kötött feladatátvállalási szerződés keretein belül végzi, az egészségügyi ellátásban a Budapesti Péterfy Kórház- Rendelőintézet közreműködője, az integrációt az alapítványi működtetés teszi lehetővé. Szolgáltatásaink – a szociális étkeztetés díjazásán kívül - térítésmentesek az ellátottak számára. Fő célkitűzésünk, hogy minél teljesebb életvitelt biztosítsunk az ellátást igénylő súlyos mentális betegséggel élők számára, lehetőség szerint a munkába/tanulmányokba, társadalmi környezetbe történő reintegrációval.

Az intézmény jelentőségét az adja, hogy nappali ellátási formában országosan is egyedülálló, nemzetközi viszonylatban is korszerű, bizonyítékokon alapuló ún. komplex neurokognitív rehabilitációs programot, valamint egyidejűleg egészségügyi és szociális ellátást tud biztosítani, melyben az integráció biztosítja a magas szintű, kellő intenzitású és idejű felépülési folyamat lehetőségét az érintett betegek számára.

Ily módon az integrált szolgáltatás révén személyre szabott ellátást tudunk nyújtani mind a súlyos krónikus mentális betegeknek hosszútávú pszicho-szociális támogatással, mind a fiatalabb betegeknek a betegség korai szakaszában a célzott korai intervenció eszköztárával a lehető legteljesebb mindennapi funkcionalitás eléréséhez.

Az Alapítvány, mint működtető tevékenységének két súlypontját tehát a kerületi pszichiátriai betegek pszicho-szociális támogatása, illetve a kerületi tevékenységen túl egy, a pszichotikus

zavarok pszichiátriai rehabilitációja terén kiemelkedő, integrált nappali intézmény működtetése jelenti.

2024. évi tevékenységünk áttekintése

A 2024. évben a segítséget kérő betegek számának növekedése továbbra is érezhető -, mely a növekvő ellátási igényeket, és az intézmény speciális szolgáltatásának ismertségét jelzi.

Szociális alapszolgáltatásunkban az ellátottak létszáma működésünk kezdete óta meghaladja a finanszírozott 30 fős létszámot, emiatt többször kérvényeztük kapacitásunk bővítését, 2024. szeptemberétől **megkaptuk a 35 fő kapacitásra az engedélyt.**

A szociális ellátás dinamikája jelentősen növekedett: ellátásba vett 19 fő, kikerült 31 fő. A változás a korosztályok hangsúlyeltolódásával és a munkába állási eredményekkel is összefüggésbe hozható – a szociális ellátás igénybevételének átlagos időtartama csökkenő tendenciát mutat.

Szociális kapacitásainkat maximálisan kitöltik (30-35 fő) a kerületben élő súlyos mentális betegséggel élő páciensek. Elsősorban a kerületi pszichiátriai szakrendelő és gondozó, a területi kórházi osztály javaslata, valamint közvetlen jelentkezésük alapján kerülnek intézményünkbe klienseink.

A kerületi lakosokat továbbra is mind egészségügyi ellátásunkkal, mind pedig szociális támogatással kiemelten kezeljük: a pszichotikus zavarokra irányuló specializációnktól függetlenül is fogadjuk a súlyosabb, funkcióromlással járó, nem pszichotikus pszichiátriai érintettség esetén, amennyiben az intézmény nyújtotta pszichoszociális támogatás kezelésükbe beilleszthető és/vagy nappali kórházi kezelésükkel kórházi beutalásuk elkerülhető. Ebben szorosan együttműködünk a KESz pszichiátriai gondozójával.

A felnőttkori ADHD kivizsgálását is felvállaltuk, mely speciális lehetőség a **kerületi lakosok számára.** Ennek jelentőségét az adja, hogy a felnőtt populációban jelentősen aluldiagnosztizált és ezért kezeletlen, teljesítményproblémákat, beilleszkedési nehézségeket okozó ADHD, a közfinanszírozott ellátásban nehezen, csak hosszú (több hónapos, vagy hosszabb) várólistákkal érhetők el.

Egyértelmű tendencia, hogy **egyre több fiatal páciens** érkezik intézményünkbe, mely lehetővé teszi, hogy a fiatakorban kezdődő betegségek korai intervencióval, még időben biztosítsuk a terápiás beavatkozásokat, amelyek mindenképp jelentősen enyhíthetik a krónikus betegséget, a funkcionalitás romlását és maximalizálhatjuk a felépülést a betegségből.

2024-ben **a nappali kórházban ellátott új betegeink között a 18-39 évesek aránya 74,4%!**

A fiatal páciensek még támaszkodnak, támaszkodhatnak családjukra, így az ő támogatásuk is jelentős szerepet kap az ellátás során. Erre rendszeresen megrendezett **hozzátartozói csoportban** is lehetőséget biztosítunk.

A pszichiátriai nappali intézményről számokban:

Év Szociális ellátás	előző év 12.31-én aktív szoc. szerződés	ebből XVI. kerületi ellátott	adott évben új szoc. szerződés	ebből XVI. kerületi új ellátott

2021	47	36	13	5
2022	46	33	16	2
2023	54	31	35	6
2024	80	35	19	9

Év	18-39 évesek	40-64 évesek	65 évesnél idősebbek	Adott év dec. 31-én össz.fő	Ebből férfi
2021	17	27	5	49	21
2022	23	23	8	54	26
2023	41	30	9	80	42
2024	33	32	3	68	36

Terápiás team

A pszichoszociális ellátási forma sokoldalú képzettséget, jó szakembereket és teamet igénylő szolgáltatás, ezt a minőséget az integrált ellátási forma tette, teszi lehetővé.

2024-ben a **team létszáma – pszichológusaink terén - sajnos tovább csökkent**, amely kapcsán béreink rendezését kellett kezdenünk.

Szerencsére az intézmény szakmai presztízsének növekedésével **önkénteseink száma magas (2024 végén 10 fő)**, akik döntően pszichológus hallgatók vagy végzett pszichológusok, és tanulmányaik és tapasztalataik bővítése érdekében vállalják az önkéntes munkát egy vagy akár két szemeszter idejére.

Így együttesen ezekre a személyi erőforrásokra támaszkodva fenn tudtuk tartani a magas szakmai színvonalat.

Munkakör – többnyire részállás (Egészségügyi szociális együttesen)	2020	2021	2022	2023	2024
Pszichiáter	3	3	3	3	3
Pszichológus	3	3	3	4	3, (09-től) 2
Szakápoló	3	2	2	2	2
Szociális munkatárs	2	2	1	1	1
Terápiás munkatárs	1	2	1	1	1
Technikai munkatárs	2	2	2	1	1
<i>Összesen</i>	<i>15</i>	<i>14</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>10</i>

Gazdasági szempontok, finanszírozás, fenntarthatóság

A közfinanszírozott szociális szolgáltatások gazdasági fenntarthatóságának egyik – általánosan alkalmazott – lehetősége az integrált intézményi működés.

A Főnix Ház specifikumát a pszichiátriai profil, valamint az egészségügyi és szociális szolgáltatások integrációja jelenti.

Működésünk finanszírozása szempontjából a legnagyobb kihívást a növekvő bér-, valamint rezsiköltségek jelentik, utóbbit 2024-ben az önkormányzat által biztosított támogatás fedezte.

Az intézmény működtetéséhez szükséges bevételek jelentős részét az egészségügyi teljesítményfinanszírozás adja, ez az arány az ellátási teljesítmény növekedésével 2024-ben 60% körüli. Fontos megemlíteni az intézmény gazdálkodása szempontjából, hogy alapítványunk a mindenkor egészségügyi finanszírozáson túl – az állami kórházakkal ellentétben - nem kapja meg a finanszírozásba be nem épített egészségügyi bérkompenzációt.

A szociális szolgáltatásaink finanszírozása a kapacitás szerinti maximum, azonban csak finanszírozásunk 20%-t teszik ki.

Ez utóbbi, azaz a szociális ellátásért kapott állami támogatás a szeptembertől megemelt kapacitásokkal 2024-ben 18.555.908 Ft volt, a szociális működési költségek (bér+járulékok+dologi költségek) 28.336.287Ft-ot jelentettek.

A különbözetet 2021. óta az Alapítvány a Főnix Háztól függetlenül működtetett magánfinanszírozású szakambulanciájának bevételei ill. az Alapítvány jelentősen kisebb léptékű adományai fedezik (összesen mintegy a bevételek közel 20%-a). Alapítványunkat a személyi jövedelemadóból származó 1% felajánlásával tavaly 438 ezer Ft összeggel támogatták.

Mindezeket kiegészítette az Önkormányzat jelentős, 11.000.000 Ft-os működési támogatása. Utóbbiból fedeztük az intézmény rezsiköltségeit (villamos, gáz, csatorna és vízdíjakat), folytattuk az utóbbi években megkezdett felújítási/karbantartási munkákat, elsősorban a nyílászárók cseréjét (ablakok cseréjét, valamint részleges festést) és fizettük részben a működéshez szükséges amortizálódott eszközök beszerzését. A támogatási összeg felhasználásáról részletes beszámolónkat leadtuk.

Az adatok jól mutatják az integrált működés jelentőségét gazdasági szempontból is.

Az alapítvány a Főnix Ház működését a közfinanszírozáson és az önkormányzati támogatáson túl saját gazdasági tevékenységének bevételeivel támogatja.

Fejlesztések

Az önkormányzati támogatás lehetővé tette a nyílászárók cseréjének befejezését, valamint az ablakcserékkel érintett közös helyiségek festését, amely óriási előrelépést jelentett a takarékosabb működés és a millió szempontjából egyaránt.

A külsőségeken túl továbbra is visszatérően jelen problémát, időnként beázást a tetőrendszer rossz állapota. Energetikai szempontból a megfelelő szigetelés hiánya növeli a működtetés költségeit és az elektromos hálózat korszerűtlensége jelenthet működési kockázatot.

Társadalmi, oktatási aktivitásunk

Oktatási tevékenységünk változatlanul jelentős, az intézmény klinikai gyakorlóhelye az ELTE, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Károli Gáspár Református Egyetem és a Szegedi Tudományegyetem pszichológusképzésének, valamint a Semmelweis Egyetem ÁOK medikusképzésének.

Hasonlóan stabilak kapcsolataink a szociális szféra intézményeivel, így a Máltai Szeretetszolgálattal, folytattuk együttműködésünket az Országos Közösségi Ellátók Egyesületével, és továbbra is résztvevői vagyunk a Budapesti Szociális Szakmatámogatási Munkacsoportnak.

Kiemelendő oktatási eseményünk volt a szakorvosi továbbképzés (CME) keretein belül tartott 50 fős kurzusunk, melyet a Semmelweis Egyetem Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikájával közösen, a klinika épületében tartottunk 2024. január 18-án.

2022-ben elnyert **“Effective Elderly Care in the XXI. Century”** kisléptékű felnőtt képzési **Erasmus+ pályázati** munkánkat, melynek egyik fő célja az idősödés, az időskor kihívásaira való felkészítésről szóló információs-oktató anyag elkészítése volt, **2024-ben sikeresen lezártuk.**

Az elkészült ismeretterjesztő / oktató dokumentumok elérhetők honlapunkon:

<https://fonix.co.hu/erasmus-tudastar/>

<https://fonix.co.hu/category/idoseknek-hozzatartozoknak/>

<https://fonix.co.hu/category/szakembereknek/>

Az egészségügyi közreműködői státuszról

2024 őszén a közreműködői státuszok felülvizsgálatára került sor országszerte az intézményi közreműködői szerződésekre vonatkozó 2025. év végével életbe lépő jogszabályi változások miatt.

Közvetlen szerződéses jogviszonyban a Péterfy Kórházban vagyunk, a szerződések felülvizsgálatát az illetékes centrumkórházak, esetünkben a Dél-pesti Centrumkórház végezte, és a szerződés meghosszabbítását javasolta.

Egyelőre a szerződésünk változatlan maradt, továbbiakban azonban felmerülhet, hogy gazdasági megfontolásokból a kórházi struktúra változásával a Péterfy Kórház a nappali kórházi kapacitásaira igényt tart és szerződést felmondja.

Ez esetben a Fónix Ház működése, a tíz éves szakmai építkezés, a speciális integrált ellátás és erre szakosodott szakmai team, valamint a rehabilitációt maximálisan segítő infrastruktúra lehetősége megszűnne. Ebben az esetben a nappali kórház nélkül maradó kerületi szociális alapszolgáltatás működése is jelentős veszteségeket szenvedne – erőforrások és ebből következően az ellátás komplexitása, minősége tekintetében.

Az ellátórendszerben hiánypótló intézmény fenntarthatósága érdekében az egészségügyi államtitkársághoz fordult Alapítványunk. Javaslatuk értelmében új, a kórháztól független nappali kórházként működhetnénk tovább a kapacitásbővítéssel, amelyre 2025-ben kerülhet sor, így módon a status quo, az intézmény integrált működése változatlan maradhat. Működésünk fenntartását támogatja az Egészségügyi Szakmai Kollégium Pszichiátriai Tagozata és pácienseink hozzátartozói.

Összefoglaló

A 2024. évben Alapítványunk továbbra is gazdasági terhelhetőségének határain működött. A növekvő ellátási igények teljesítése és szakmai versenyképességének fenntartása érdekében az intézménynek biztosítani kell a kellő számú és magasán képzett szakembert és alkalmazkodnia kell az egészségügyben és a szociális szférában történő béremelésekhez. Mivel a közfeladataink ellátásából származó finanszírozás ezt már nem fedezi, az alapítvány gazdasági vállalkozásával biztosítja a fenntartáshoz és fejlődéshez szükséges különbözetet.

Gazdasági tevékenységünk lehetőség szerinti növelésével, önkormányzati támogatással, pályázatokkal és társadalmi munkával az ellátás folytonossága a nehézségek ellenére biztosítható volt.

Az Alapítvány által működtetett Főnix Ház beágyazottsága, elismertsége a szakmai szervezetekben, közösségi médiában folyamatosan növekszik az elmúlt években, ez a tendencia látható mind az intézménybe jelentkező páciensek és önkéntesek számában, mind a szakmai és oktatási kapcsolatok és együttműködési felkérések számának növekedésében.

Budapest, 2025.02.26.

Dr. Váradi Enikő, intézményvezető,
kuratóriumi titkár